“Vela hakkı satış bedelini ödeyen kimsenin veya azâd ederek hürriyet nimetine kavuşturan kimsenindir.”

Âişe -radıyallahu anha-'dan rivâyet edildiğine göre, bizzat kendisi Berire’yi Ensar'dan bazı kimselerden satın aldı ve onlar (Berire'nin) vela hakkının kendilerine ait olmasını şart koştular, bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve selem- şöyle buyurdu: “Vela hakkı satış bedelini ödeyen kimsenin veya azâd ederek hürriyet nimetine kavuşturan kimsenindir.” Rasûlullah -sallalahu aleyhi ve sellem- kocası köle olduğu için Berire'yi serbest bıraktı. Âişe’ye biraz et hediye gönderdi de Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: “O etten bize birşeyler yapsanız” buyurmuştu. Âişe: Bu et Berire’ye sadaka olarak verilmişti deyince Rasûlullah: “O Berire’ye sadakadır bize hediyedir” buyurdu.

[Sahih Hadis] [Muttefekun Aleyh]

Müminlerin annesi Âişe -radıyallahu anha-'nın hadisi şunu ifade etmektedir: Berire'yi satın alıp azat etmişti. Sahipleri vela hakkının kendilerinde olması istemişlerdi. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ona bu şartın geçerli olmadığını haber vermiştir. Velayet köleyi azat ederek hürriyet nimetine kavuşturan kimseye aittir. Berire ismi Mugis olan bir kölenin hanımıydı. Kölelikten kurtulup özgürlüğüne kavuşunca Nebî -sallallahu aleyhi ve sellem- kocasının nikahı altında kalıp kalmama hususunda tercih hakkını ona bıraktı. Çünkü artık hürriyeti ile kocasından daha yüksek bir seviyede olmuş oldu. Sonra Berire'ye bir et hediye edildi. Bu etten Âişe radıyallahu anha-'ya gönderdi. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem bu etten yemek isteyince Âişe -radıyallahu anha- Berire'ye sadaka olarak verildiğini haber verdi. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve selem- sadaka olan şeyden yemiyordu. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Âişe'ye Berire'nin bu ete sadaka yoluyla sahip olduğunu, Nebî -sallallahu aleyh ve seleme-'de hediye olarak ulaştığını haber verdi. Böylelikle hükmü değişmiş oldu. Artık hediye ve hibe olmuştu. Kensinin ve ailesinin yemesi haram değildi.

http://www.sunnah.global/hadeeth/tr/show/58081